

Kansalaisraati Säkylässä

1. ja 3.6.2016

Loppuraportti

”Miten vammaisten ja kehitysvammaisten elinoloja ja toimintamahdollisuuksia voitaisiin parantaa uudessa Säkylässä?”

Järjestäjä: Säkylään vammaisneuvosto

Säkylässä Vammaisneuvoston kokouksessa keväällä 2015 nousi esiin ajatus, voitaisiinko Kansalaisraadilla avulla saada uusia ajatuksia vammaisten ja kehitysvammaisten elämäntilanteen helpottamiseksi.

Säkylässä oli aikaisemmin järjestetty jo kaksi Kansalaisraatia ikäihmisten ja nuorten keskuudessa. Näistä oli kertynyt hyviä kokemuksia. Lisäksi kunnassa oli valmisteilla Kansalaisraati alakoululaisten vanhemmille.

Köyliön ja Säkylässä kuntien yhdistyminen vuoden vaihteessa 2015/16 antoi yhden hyvän syyn kartoittaa kentän eli asukkaiden ja asiakkaiden näkemyksiä vammaisten ja kehitysvammaisten tilanteesta.

Raati valmistelemaan nimettiin ohjausryhmä, johon kuuluivat Kari Kankaanranta, Titta Soranko, Sari Huhtinen, Ritva Sulonen ja Ari Heikkilä. Mukana oli myös opiskelija Erja Ylitalo, jonka tarkoituksena oli tehdä raadin toiminnasta opinnäytetyö.

Mikä on Kansalaisraati?

Kansalaisraati on kehitetty Yhdysvalloissa 70-luvulla (Citizens' Jury). Suomessa raateja on ruvettu järjestämään vasta 2010-luvulla. Esimerkkinä Suomen Setlementtiliiton Uusi paikallisuus -hanke.

Lisätietoa raatitoiminnasta mm.: <http://www.setlementti.fi/uusi-paikallisuus/toimintamuodot/kansalaisraati/>

Kansalaisraati on uudenlainen osallistumisen menetelmä, joka perustuu keskustelemaan demokratiaan. Osallistujat ovat oman arkensa asiantuntijoita. Vapaaehtoisista valitut keskustelijat kokoontuvat muutamana päivänä kuuntelemaan (jopa kuulustelemaan) asiantuntijoita, ja keskustelemalla valitusta aiheesta muodostamaan yhteisen julkilausuman.

Toiminnan perusideana on myös, että kunnan virka- ja luottamusmiehet sitoutuvat ottamaan julkilausumassa esitetyt ajatukset huomioon kunnallisessa päätöksenteossa.

Käytännön järjestelyt

Ohjausryhmä jännitti vähän sitä, löytyykö tämän kokoisesta kunnasta (n. 7000 as.) riittävästi halukkaita vapaaehtoisia. Päätettiin kuitenkin yrittää ja aloitettiin vuodenvaihteessa 2015/16 vapaaehtoisten etsiminen.

Laadittiin kutsujuliste (liitteenä), jota levitettiin alueen julkisiin tiloihin (kirjastot, kaupat, apteekit, terveyskeskus) sekä vammaisten ja kehitysvammaisten toimintakeskukseen ja asuntoloihin.

Paikallislehti Alasatakunta teki hankkeesta myös uutisen.

Vapaaehtoisia ilmoittautui lopulta kevään mittaan 12 henkilöä. Lukumäärä oli sopiva tällaiseen tarkoitukseen, mutta konseptin mukaista ositettua satunnaisotantaa ei tietenkään voitu toteuttaa.

Raati päätettiin järjestää kahtena päivänä 1. ja 3.6.2016.

Ensimmäinen päivä

Ensimmäisen raatipäivän esitysten aiheiksi kaavailimme itsemäärämisoikeuden – miten ääni kuuluviin, sekä asumisen ja paikalliset palvelut.

Onnistuimme saamaan puhujiksi

- Merja Paavolan (asuminen, Sosiaalipalveluiden johtaja Satakunnan sairaanhoitopiiristä)
- Pirkko Sassin (itsemäärämisoikeus, aluekoordinaattori Kehitysvammaisten Tukiliitto ry:stä)
- Taija Halmeen (elämänmuutokseen valmistautuminen, projektipäällikkö Kehitysvammaisten palvelusäätiöstä)
- Eero Mäen (kokemuspuhujana Eurasta).

Esitykset aloittivat kuitenkin Säkylässä kunnan työntekijät kertomalla omasta työkentästään:

- Hilikka Silén (sosiaaliohjaaja, vammaispalvelut)
- Titta Soranko (kuntoutusohjaaja, kehitysvammaiset)
- Sanna Vähä-Vahe (toimintakeskuksen esimies)

Koska vammaisalan järjestöistä ei yhteydenotoista huolimatta onnistuttu saamaan puhujia paikalle, tilaisuus oli selvästi painottunut kehitysvammaisten asioihin. Tämä otettiin huomioon, ja puhujia pyydettiin käsittelemään aihettaan myös vammaisille soveltuvalla tavalla.

Eryteisesti puheissa ja keskustelussa nousi esille palveluntarvitsijan aidon kuulemisen merkitys sekä hänelle itselleen, että palvelujen onnistumisen takeena.

Toinen päivä

Keskustelupäivänä 3.6. osallistujat (lopulta 10 hlöä) jaettiin kahteen ryhmään sukunimen aakkosjärjestyksessä. Ryhmillä oli nimetyt ulkopuoliset fasilitaattorit (voitaneen suomentaa puhuttaja tai keskustelunohjaaja), joiden tarkoituksena oli pitää keskustelua yllä, jakaa puheenvuoroja tasapuolisesti niin, että kaikkien ajatukset ja mielipiteet tulevat huomioonotetuiksi, sekä kirjata ajatukset ylös.

Fasilitaattoreina toimivat Ronja Kuokkanen (projektityöntekijä, Säkylässä kunta) ja Erja Ylitalo (opiskelija, Satakunnan Ammattikorkeakoulu).

Noin tunnin keskustelun jälkeen ryhmät jaettiin uudelleen viiteryhmän mukaan (vammaisuus/kehitysvammaisuus).

Keskustelua jatkettiin toinen tunti, jonka jälkeen Säkylässä kunta tarjosi lounaan ja kahvit.

Julkilausuman muotoilu

Lounaan jälkeen kokoonnuttiin yhteiseen tilaisuuteen, jossa osallistujat jäsentelivät kertyneet ajatukset ja huomiot vajaan kahden tunnin aikana valkokankaalla puheenjohtajan avustamana julkaisukelpoiseen muotoon.

Takarajana oli julkistamistilaisuus klo 14:15.

Ohjausryhmä oli miettinyt myös sitä, saavatko keskustelijat annetusta aiheesta irti riittävästi julkaistavaa. Mm. tästä syystä raadin toinen päivä oli suunniteltu lyhyehköksi.

Epäily osoittautui täysin turhaksi.

Raatilaisilta kirjattiin keskustelujen aikana merkittävä määrä painavaa asiaa. Yhteiseen keskusteluun ja julkilausuman muotoiluun käytettävä aika olikin näin ollen aivan liian lyhyt.

Onnistuimme kuitenkin julkaisemaan lausuman aikataulussa.

Tavoitteena oli se, että jokainen keskustelija voi hyvillä mielin allekirjoittaa julkilausuman. Myös tämä tavoite saavutettiin.

Julkistamis- ja luovutustilaisuus

Raadin puolesta julkilausumaa luovuttamassa ollut Eila Niemi toivoi, että raadin työn tulokset otetaan huomioon päätöksenteossa.

Julkilausumaa Säkylässä vastaanottamassa ollut perusturvajohtaja Kalevi Mäkipää kiitti raatalaisia osallistumisesta ja vaivannäöstä. Hän lupasi, että julkilausuma toimitetaan kaikille asianomaisille virkamiehille ja lautakuntiin, ja käsitellään yksityiskohtaisesti. Asiakohtiin laaditaan myös vastaukset.

Vastauksiin palataan viimeistään vuoden kuluttua jälkiseurantakokouksessa, johon raadin osanottajat sekä päättäjät tullaan kutsumaan.

Alueen tiedotusvälineille (Alasatakunta, Alueviesti, Länsi-Suomi, Satakunnan Kansa, Turun Sanomat, Yle Pori) lähetettiin etukäteen kutsu julkistamistilaisuuteen.

Julkistamistilaisuuden jälkeen samoille tiedotusvälineille toimitettiin mediatiedote, joka sisälsi julkilausuman tekstin.

Paikalle saatiin vain Alasatakunnan toimittaja, joka teki seuraavan viikon lehteen jutun.

Lisäksi Länsi-Suomi -sanomalehden kesätoimittaja haastatteli puheenjohtajaa puhelimitse.

Toisena fasilitaattorina toiminut opiskelija Erja Ylitalo haastatteli tilaisuuden loputtua muutamaa keskustelijaa opinnäytetyötään varten (terveydenhoitoala, Satakunnan Ammattikorkeakoulu).

Tunnelmat lopuksi

Kaikille mukanaolleille jäi positiivinen ja onnistunut olo.

Osallistujien kommentteja:

- positiivista, että saa antaa suoraa viestiä
- luennoitsijat onnistuivat
- järjestetty ammattimaisen tuntuisesti ja eteni tehokkaasti
- paljon tietoa
- toivotaan, että kunnassa otetaan vastaan, mitä me on sanottu
- toiveena on, että YK:n vammaisten oikeuksia koskeva sopimus otetaan huomioon myös Säkylässä (sopimus ratifioitiin viimeinkin myös Suomessa ja tuli voimaan 10.6.2016)
- vamma ei näy aina päällepäin
- aikataulu vähän turhan tiukka.

Järjestäjätahon huomioita

- Kansalaisraadın järjestämiseen oli helppo lähteä, koska kunnassa oli jo järjestetty raateja, ja Kari Kankaanrannalla oli paljon kertynyttä kokemusta.
- ennakkoajatuksista poiketen osallistujia löytyi sopiva määrä ja
- painavia ajatuksia kirjattiin paljon
- raatipäivien lukumäärä oli rajattu kahteen, jotta vapaaehtoiset eivät joutuisi sitoutumaan liian pitkäksi aikaa (Kansalaisraadın konseptissa puhutaan 3-5 pv:stä)
- valittu päiväaika osoittautui ryhmälle sopivaksi (vaihtoehtona olisi ollut ilta-aika työajan jälkeen)
- puhujille ja keskustelulle 1. päivänä varattu aika oli liian lyhyt, mutta siitä joustettiin yhteisellä päätöksellä ainakin tunnilla
- julkilausumaan tähtäävä 2. keskustelupäivä oli suunniteltu auttamatta liian lyhyeksi; raati onnistui kuitenkin muotoilemaan pitkän ja perustellun julkilausuman aikataulussa
- Säkylässä kunta tarjosi lounaan ja kahvit molempina päivinä; tämä koettiin hyväksi järjestelyksi ja Säkylässä Pitopalvelun paikalle tuoma tarjoilu oli maittavaa
- Kansalaisraati-nimikkeen käyttö edellyttää sitoutumista alkuperäiseen toimintamalliin; käsittääksemme onnistuimme tässä soveltaen
- toimintamallin perustavana ajatuksena on mm., että päätöksentekijät sitoutuvat raadın esittämiin ehdotuksiin; tästä ei ole Suomessa vielä kovin merkittäviä esimerkkejä, mutta toivomme, että Säkylässä kunta tulee olemaan edelläkävijänä ja esimerkkinä muille, kuten aikaisemmissa Säkylässä toteutuneissa kansalaisraadeissa
- julkistamis- ja luovutustilaisuuteen ei ennakkoaikeista huolimatta saatu muita kunnan edustajia kuin perusturvajohtaja Kalevi Mäkipää; toivomme kuitenkin että nämä yhteensattumat eivät vähennä raadın työn arvostamista
- mitään tiedotusvälineiden ryntäystä ei päästy kokemaan, saatiin kuitenkin kohtuullisesti julkisuutta asialle
- julkilausuma ja loppuraportti julkaistaan mm. kunnan sivuilla www.sakyla.fi

Liitteet: kutsujuliste, alustusdiat, julkilausuma

Kansalaisraati Säkylässä

Tule mukaan!

Nyt on Sinun tilaisuutesi vaikuttaa!

Säkylän kunnan vammaisneuvosto järjestää alkukevällä 2016 kansalaisraadın, jonka tarkoituksena on keskustella ja kehittää ehdotuksia aiheesta:

”Miten vammaisten ja kehitysvammaisten elinoloja ja toimintamahdollisuuksia voitaisiin parantaa uudessa Säkylässä?”

Kansalaisraati kokoontuu 3 päivänä tai iltana muutaman tunnin kerrallaan. Ensimmäisessä kokouksessa kuunnellaan 1-2 asiantuntijan esitykset, toisessa kokouksessa keskustellaan pienryhmissä esilletulevista aiheista ja viimeisessä kokouksessa laaditaan kansalaisraadın julkilausuma. Kansalaisraati toimii vain nämä 3 päivää.

Jos olet säkyläläinen vammainen, kehitysvammainen tai omainen, tai haluat muuten osallistua tärkeään projektiin, ilmoittaudu ihmeessä vapaaehtoiseksi. Mitä aikaisemmin ilmoittaudut, sitä enemmän pääset vaikuttamaan myös raadın ohjelmaan.

Ilmoittaudu kansalaisraatiin:

Titta Soranko, kuntoutusohjaaja,
vammaisneuvoston sihteeri
puh. 044-7328139
titta.soranko@sakyla.fi
Säkylän kunta, Rantatie 268,
27800 Säkylä
tai
Ari Heikkilä,
vammaisneuvoston tiedottaja
ariheikkil@ymail.com
puh. 0500-867087

Tutustu kansalaisraadın toimintaperiaatteisiin:
www.soten-entö.fi/uusi-paikkaisuus/toimintamuodot/kansalaisraati/
www.uva.fi/fi/about/organisation/institutions/levon/services/energyandregion/citizens_jury/about/

Tervetuloa kansalaisraatiin!

Järjestäjä: Säkylässen Vammaisneuvosto

1

Aiheena:

Miten vammaisten ja kehitysvammaisten elinoloja ja toimintamahdollisuuksia voitaisiin parantaa uudessa Säkylässä?

2

Mikä kansalaisraati on?

- Kansalaisraati on uudenlainen osallistumisen menetelmä
- menetelmässä keskeistä on asioiden yhdessä pohtiminen ja aito keskusteleminen
- kehitetty USA:ssa 70-luvulla (Citizens' Jury)
- tarjoaa esimerkiksi kuntien viranhaltijoille ja luottamushenkilöille arvokasta tietoa kuntalaisten ajatuksista

3

- kansalaisraati täydentää jo olemassa olevia osallistumisen ja vaikuttamisen rakenteita
- kansalaisraadissa osallistujat ovat oman arkensa asiantuntijoita
- Säkylässä raati on järjestetty jo nuorten, ikäihmisten sekä alakoululaisten vanhempien keskuudessa
- osallistujien työskentelyn tulokset sitoudutaan ottamaan osaksi käsiteltyjen asioiden valmistelua.

4

Tämä kansalaisraati on 2-päiväinen

- tänään kuulemme asiantuntijoiden alustuksia asioista, jotka sivuavat aihettamme
- perjantaina osanottajat kokoontuvat keskustelemaan ja muotoilemaan valitsemistaan ehdotuksista julkilausuman
- julkilausuma luovutetaan päivän päätteeksi kunnan edustajille

5

Ke 1.6.2016 ohjelma:

- 12:00 lounas
- 12:30 aloitus
 - Ari Heikkilä
- 12:45 Säkylässen kunnan viranhaltijat kertovat omasta työkentästään
 - sosiaalihoajaaja Hiikka Silén (vammaispalvelut),
 - kuntoutusohjaaja Titta Soranko (kuntoutusohjaus)
 - toimintakeskuksen esimies Sanna Vähä-Vahe (toimintakeskus)

6

- n. 13:15 Asuminen
 - Sosiaalipalveluiden johtaja Merja Paavola Satakunnan sairaanhoitopiiri
- n. 14:00 kahvi
- n. 14:15 Itsemääräämisoikeus
 - Aluekoordinaattori Pirkko Sassi Kehitysvammaisten Tukiliitto Ry
- n. 15:00 Kokemuspuhuja
 - Eero Mäki, Eura

7

- n. 15:30 Elämänmuutokseen valmistautuminen
 - Projektipäällikkö Tajja Halme Kehitysvammaisten Palvelusäätiö
- osallistujat voivat vapaasti keskeyttää puhujan ja esittää lyhyen kommentin tai kysymyksen
- esitysten tiivistelmiä saa monistettuina mukaan muistin tueksi auttamaan perjantain keskusteluihin valmistautumisessa

8

Pe. 3.6.2016 ohjelma:

- 10:00 pienryhmät (2 ryhmää) keskustelevat ohjaajien johdolla haluamistaan aiheista ja uusista ideoista
- n. 11:00 ryhmät jaetaan uudelleen ja keskustelua jatketaan
- 12-12:30 lounas

9

- 12:30 – 14:00 raati kokoontuu yhteen käsittelemään syntyneitä uusia ideoita ja keskustelemalla muotoilee julkilausuman
- 14:15 julkilausuma luovutetaan tilaisuuden päätteeksi Säkylässen kunnan edustajille
- tiedotusvälineiden edustajia on kutsuttu paikalle luovutustilaisuuteen
 - toimittajat saattavat tehdä lyhyitä haastatteluita, mutta niihin ei tietenkään ole velvollisuutta suostua.

10

Pienryhmäkeskustelut 1. kierros

Ryhmä A	Ryhmä B
Ajan	Nams
Aiskainen	Miempää
Heinonen	Palmua
Kallio	Peltonen
Laurila	Pesonen-Sää
Leskellä	Sämu

2. kierros

Ryhmä A	Ryhmä B
Sää	Aiskainen
Laurila	Heinonen
Leskellä	Kallio
Nams	Miempää
Palmua	Pesonen-Sää
Peltonen	Sämu

11

Antoisaa keskustelua!

- tehtävänanto on melko laaja, joten kaikenlaiset ajatukset, ideat ja mielipiteet ovat tervetulleita keskusteluun
- jokainen raadin jäsen on avainasemassa
- jokaisen keskustelijan ajatukset ja mielipiteet ovat yhtä arvokkaita
- puheenohjaajat pitävät huolta siitä, että kaikki pääsevät ääneen tasapuolisesti
- tarkoituksena on keskittyä uuden kehittämiseen.

12

Säkylän Vammaisneuvoston järjestämä Kansalaisraati 1.-3.6.2016 aiheesta:

”Miten vammaisten ja kehitysvammaisten elinoloja ja toimintamahdollisuuksia voitaisiin parantaa uudessa Säkylässä?”

Julkilausuma

Käsitteiden tarkennus

- termi vammainen/vammaisuus yläkäsitteeksi, sen alle erityisryhmät, myös sellaiset ryhmät, joiden vamma ei näy ulospäin

Rakenteellinen selkeys kunnassa

- palveluohjaukseen on enemmän tarvetta. Onko vammaishuollon kokonaisuus kunnassa selkeästi hallussa? Onko kunnalla tiedossa kuinka paljon vammaisia kunnassa asuu?

- rakenteellisen kokonaiskuvan tulisi olla kunnassa, ja tähän tulisi perustaa palvelujen kehittäminen

- yhteistyö avustajakeskuksen kanssa kuntoon entisessä Säkylässä

- palvelusetelin käyttöönottoa pitää edistää eri muodoissa

- itsemääräämisoikeus asumisessa ja palveluissa - ajantasalla oleva koulutus henkilökunnalla

Missä ollaan nyt?

- ei voida edellyttää, että omaiset hoitavat kaiken byrokratian yms.

- miten Köyliön ja Säkylän liittyminen vaikuttaa vammaispalveluihin, käytännöt olleet erilaisia?

- terveyspalveluista kiitokset!

Yhteistyö

kunnallisten palveluitten kesken

- kenellä on vaikeastivammaisten kuntoutusohjaus vastuullaan Säkylässä?

- tiiviimpää yhteistyötä terveys- ja sosiaalitoimen välillä. Lääkärin vastuu ohjata sosiaalipalveluihin?

- tärkeää saada oikeat apuvälineet, myös ohjaus ja tiedotus

- vammaisneuvoston ja ikääntyvien neuvoston yhteistyö

- yhteystiedot selkeästi

kansalaisjärjestöjen kesken

- yhteistyö kunnan, seurakunnan ja yhdistysten välillä

- suorat yhteydet auttajien ja avuntarvitsijoiden välille

- vertaistoiminta, tunne siitä, että ei ole yksin

vapaaehtoiskenttä

- kunnan pitää tiedottaa paremmin vapaaehtoistyön mahdollisuuksista kaikille

- vapaaehtoistyön organisointi. Liikuntavammaisille apua fyysisiin toimiin, esim. pihatöihin kehitysvammaisten työtoimintana/vapaaehtoistyönä

Vuorovaikutussuhteet

- ”mulla pitää olla oikeus tehdä elämälläni mitä haluan”
- ihmisiä pitäisi houkuttaa haluamaan omaa elämäänsä
- vammaisen ei pitäisi joutua tappelemaan siitä, että saa tehdä elämänsä päätöksiä
- vammaisten pitäisi päästä yhteen, tapahtumia, vertaistukitapaamisia, joissa innostetaan uusiin asioihin. Yhdistävänä tekijänä rakentava vuorovaikutus, iloinen ja innostava, ei vamma tai vammaisuus.

Kuntoutusohjaus, palveluohjaus ja apua tukiviidakkoon kaikille vammaisille

- avuntarvitsija jätetään liian yksin selvittämään oikeuksiaan ja tarvitsemiaan palveluja
- kuka on se henkilö, johon ottaa yhteyttä, kun tarvitsee tietoa kaikista palveluista ja palveluprosesseista
- yllättävä sairastuminen voi lamaannuttaa, kaikilla ei ole voimia selvittää palveluja, kaikilla ei ole sosiaalisia verkostoja
- kaikille kuntoutusohjausta, henkilö, joka on asiakkaan puolella, jolla on kokonaisuus hallussa

Avustajatoiminta

- vapaaehtoistyön organisointi. Liikuntavammaisille apua fyysisiin toimiin, esim. pihatöihin kehitysvammaisten työtoimintana/vapaaehtoistyönä
- avustaja tulisi saada helposti esim. kotitöihin
- apua pitää saada silloin, kun sitä tarvitsee
- soveltuvia työttömiä palkataan avustajiksi, kysyntä ja tarjonta, avuntarvitsijat ja mahdolliset avustajat eivät kohtaa, minkä kanavan kautta/kuka koordinoisi avunvälitystä?
- voidaanko tehdä yhteistyötä toisten kuntien kanssa?
- palveluseteli!
- kysyntä ja tarjonta ei kohtaa (avustajia puuttuu) ja jos on, heitä ei oteta hyötykäyttöön
- avustajan kanssa yhteistyötä (itsemääräämisoikeus koskee avustajaakin)
- avustajan ja avustettavan kemioiden pitäisi kohdata

Vammaisten liikkuminen ja tapahtumat

- yhteisiä tapahtumia, retkiä, kiertäviä tapahtumia, joissa infoa esim. apuvälineistä
- Kuhinoiden yhteyteen varjotapahtuma, yhdessäolo, kohtaaminen
- toimintakeskukselle Kuhinoille oma pöytä
- kunnan tulisi antaa tiloja käyttöön vertaistukitapaamisiin ja tarjota kahvit. Kuka hoitaisi kuljetukset?
- kuntolaatikoiden kunnosta pitäisi pitää huolta
- yhteisiä tapahtumia, joissa käsitellään eri teemoja, voi oppia ja oivaltaa uusia asioita

- tiedottaminen kaikille retkimahdollisuuksista; tieto ei kulje kaikille, henkilökohtainen tiedotus; kunnan sivut, sosiaalinen media, vapaaehtoinen voisi soittaa
- osallistumista pitää tukea esim. kulkemista
- liikkumiseen kaivataan helpotusta (rajattu nyt kunnittain), miksei säteinä muihin kaupunkeihin, esim. 'kilometrikukkaro'
- kun järjestetään toimintaa/tapahtumia, pitää huomioida kaikki eri ikäluokat
- invapysäköintiluvan myöntämiskäytännöissä parannettavaa - yhdenmukaisuutta
- vammaispalveluiden imagon kohottaminen, mielikuvat myönteisemmiksi
- Säkyllän kunta yhteistyöhön hyvinvointipalvelujen tuottajien kanssa, kulttuuriin ja luontoon liittyvää
- vapaa-aikaan liittyviä kokoontumisia säännöllisesti, tilat mihin kaikki pääsevät
- pikku-bussi (on kaikille avoin), matala porras
- teemapäiviä (liikuntarajoitteisille ym. ryhmille)
- nuorisotyötä pitää saada lievästi kehitysvammaisille
- esteettömyys liikkumiseen myös kuulovammaisille (mm. taustamusiikki)

Mihin ollaan menossa?

- on ihmisiä, jotka jäävät syrjään vammaispalveluista
- asiakaslähtöisyys ei toteudu, asiakaskeskeisyyteen pyritään
 - pitäisi olla matalan kynnyksen kohtaamisia
 - avustaja, kontaktihenkilö, byrokratian tukihenkilö
- raatilaiset kutsutaan koolle vuoden päästä, paikalle viranhaltijoita ja luottamushenkilöitä
- julkilausumasta tietoa seurakunnalle, terveyskeskukselle, perusturvalautakuntaan, eri hallintokuntiin, vammaisjärjestöihin ja vapaaehtoistoimintaa järjestäville yhdistyksille
- vammaisneuvostoon esille vammaisuus kokonaisuudessaan
- kunnan työntekijöille luovempi ajattelu- ja toimintatapa
- Sata syytä -lehteen artikkeleita vammaisasioista

Säkylässä 3.6.2016

Kirsti Alén, Katri Asikainen, Helena Helminen, Aki Kallio, Timo Laurila

Pentti Leskelä, Pirkko Mäenpää, Eila Niemi, Terttu Pesonen-Säilä, Tarja Silmu